

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr.544/2001 privind liberul acces
la informațiile de interes public**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B93 din 02.03.2011,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, în sensul exceptării „informațiilor din dosarele penale aflate în faza de urmărire penală sau pe rol în instanțele de judecată” din categoria informațiilor de interes public. Totodată, se prevede sancționarea disciplinară a „conducătorului unității” pentru „divulgarea sau furnizarea în mod voluntar sau involuntar” de informații care fac parte, potrivit art.12 din lege, din categoria celor exceptate de la accesul liber al cetățenilor.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Soluția legislativă propusă la **pct.1 al articolului unic**, privind excluderea din categoria informațiilor de interes public a **tuturor** „informațiilor din dosarele penale aflate în faza de urmărire penală sau pe rol în instanțele de judecată” nu poate fi acceptată, întrucât aceasta contravine libertății de exprimare garantată de art.10

din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Precizăm că, așa cum s-a decis în mod constant în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, **libertatea de exprimare cuprinde și dreptul de a primi sau de a comunica informații.**¹

Astfel, așa cum Curtea a precizat în Hotărârile *Allenet de Ribemont contra Franța* și *Daktras contra Lituania*, **articolul 6 paragraful 2 din Convenție** (care consacră prezumția de nevinovăție) **nu ar putea fi invocat spre a împiedica autoritățile să informeze publicul cu privire la anchete penale în curs;** textul impune ca ele să procedeze cu toată grija și rezerva comandate de respectarea prezumției de nevinovăție, în acest sens având o importanță deosebită alegerea termenilor prin care agenți ai statului formulează declarații înainte ca o persoană să fie judecată și recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni².

Ca expresie legislativă a acestui imperativ, prevederile art.12 alin.(1) lit.e) și f) din Legea nr.544/2001 exceptează de la accesul liber al cetățenilor **informațiile privind procedura în timpul anchetei penale sau disciplinare, dacă se periclitează rezultatul anchetei, se dezvăluie surse confidențiale ori se pun în pericol viața, integritatea corporală, sănătatea unei persoane în urma anchetei efectuate sau în curs de desfășurare, precum și informațiile privind procedurile judiciare, dacă publicitatea acestora aduce atingere asigurării unui proces echitabil ori interesului legitim al oricăreia dintre părțile implicate în proces.** Prin urmare, cadrul normativ în vigoare cuprinde garanții pentru respectarea prezumției de nevinovăție, nefiind necesară completarea acestuia cu dispoziția propusă în proiect pentru art.12 alin.(1) lit.f¹).

De altfel, textul propus în proiect nici nu este riguros formulat, întrucât, prin referirea exclusivă la „sentințe definitive”, nu acoperă situațiile în care procesul penal încetează ca urmare a dispunerii unei soluții de netrimitere în judecată.

3. Referitor la norma propusă la pct.2 al articolului unic pentru art.21 alin.(4), dat fiind caracterul personal al răspunderii disciplinare, angajarea acestui tip de răspundere a „conducătorului unității” nu ar putea fi realizată în orice situație în care informațiile avute în vedere de text ar deveni publice, așa cum rezultă din redactarea propusă, ci

¹ Corneliu Bîrsan, *Convenția europeană a drepturilor omului - Comentariu pe articole, vol.I, Drepturi și libertăți*, Ed.C.H.Beck, București, 2005, p.544

² *idem*

numai în situațiile în care respectivul conducător este persoana care a „divulgat” sau a „furnizat” acele informații. Cu toate acestea, este de analizat dacă un astfel de tip de răspundere ar putea interveni în situațiile în care „conducătorul unității” este un demnitar. În acest context, semnalăm și faptul că utilizarea noțiunii de „unitate” nu este corelată cu dispozițiile art.3 din Legea nr.544/2001, potrivit cărora accesul la informațiile de interes public se face de către **autoritățile și instituțiile publice**.

Tot din punct de vedere terminologic, precizăm că sintagma „divulgarea sau furnizarea în mod voluntar sau involuntar” nu întrunește exigențele stilului normativ.

Având în vedere observațiile de mai sus, apreciem că soluția legislativă propusă pentru art.21 alin.(4) nu poate promovată, cu atât mai mult cu cât art.12 alin.(2) din actul normativ de bază prevede în mod expres cui anume aparține răspunderea pentru aplicarea măsurilor de protejare a informațiilor aparținând categoriei celor exceptate de la accesul liber al cetățenilor. În plus, în funcție de situația concretă, „divulgarea” sau „furnizarea” unor informații din această categorie poate atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravențională sau penală a persoanei vinovate.

4. Propunerea legislativă nu este întocmită cu respectarea normelor de tehnică legislativă, sub următoarele aspecte:

a) Având în vedere natura intervențiilor legislative propuse, **titlul și partea introductivă a articolului unic** ar fi trebuit să se refere la **completarea** Legii nr.544/2001, și nu la „modificarea și completarea” acestui act normativ.

b) **Partea dispozitivă a pct.1 și 2** ar fi trebuit redactate sub forma:

„1. La alineatul (1) al articolului 12, după litera f) se introduce o nouă literă, lit.f¹), cu următorul cuprins:”.

„ 2. După alineatul (3) al articolului 12 se introduce un nou alineat, alin.(4), cu următorul cuprins:”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 324/21.03.2011

Lege privind liberul acces la informațiile de interes public

1	rectificare	M. Of. nr. 145/26 feb. 2002	<i>rectifică art. 5 alin. 3</i>
	Rectificare		
2	modificări prin	L. nr. 371/2006 Lege pentru modificarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	M. Of. nr. 837/11 oct. 2006 <i>modifică art.2 lit.a) și art.12, lit.c) a alin.(1)</i>
3	modificări prin	L. nr. 380/2006 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	M. Of. nr. 846/13 oct. 2006 <i>modifică art.12 alin.(1) partea introductivă ; introduce art.11_1</i>
4	completat prin	L. nr. 188/2007 Lege pentru completarea art. 5 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	M. Of. nr. 425/26 iun. 2007 <i>introduce alin. (5) la art. 5</i>

324.